

ПОЗИЦІЯ Аграрного союзу України щодо аграрних дотацій на 2019 рік

1. Збереження грошей

З одного боку, гроші загального фонду анулюються по закінченню бюджетного року, гроші спеціального фонду – доступні до використання в наступних бюджетних періодах. З іншого – у разі недостатності коштів в першу чергу фінансуються витрати загального бюджету, витрати спеціального фонду – по залишковому принципу.

В ідеалі розв'язання цієї ситуації виглядало б так: кошти дотації перебувають у складі загального бюджету, а 20 грудня перераховуються до спеціального фонду бюджету. Однак можливість прийняття такої норми виглядає сумнівно.

Тож з огляду на те, що до сих пір гроші використовувалися в незначній частині, варто ставити акцент на перенесенні їх до спеціального фонду з огляду на необхідність їхньої акумуляції. В спеціальному фонді гроші могли б "наростати" за рахунок банківської системи (розміщення на депозитах - звісно, поміркованого).

Це потребує внесення змін і доповнень до ст.57 Бюджетного кодексу України.

2. Формування фонду дотацій

В ідеалі бюджетні кошти мали б акумулюватися в Фонді бюджетних дотацій, який би просто надавав кошти за різними напрямками на основі єдиного механізму і процедури перерахунку коштів.

Процедури діяльності такого фонду мають формуватися виключно в рамках нормативно-правової бази для уникнення можливості виникнення корупційних дій. Прийняття локальних рішень та "ручне управління" мають бути виключені.

3. Напрями дотацій

Сьогодні бюджет виконує функції грошово-кредитної політики, яка є неадекватною.

Розвиток таких цілком ринково спроможних галузей виробництва, як рослинництво, тваринництво, переробка мали б фінансуватися в межах банківської системи, а держава мала б підтримувати їх через гарантування сприятливої кон'юнктури відповідних ринків за рахунок дотування споживача (як кінцевого B2C, так і виробничого B2B).

Зокрема, мали б діяти програми підтримки експорту, продовольчої безпеки, платоспроможності населення при задоволенні своїх базових харчових потреб тощо. Також за рахунок бюджетного фінансування мало б підтримуватися осучаснення та інноваційний розвиток підприємств на основі механізмів, які діють в ЄС.

Варто щороку посилювати роль механізмів:

а) компенсації банківських ставок, зменшуючи роль надання коштів на формування активів (дотації на будівництво, компенсація тіла кредиту, придбання техніки, тварин, насаджень тощо) надання державних гарантій

- б) страхування (не тільки щодо загибелі врожаю, але й фінансових ризиків, пошкодження виробничих активів тощо)
- в) цільових виплат споживачам (кінцевої продукції та сировини)
- г) державно-приватного партнерства

При визначенні напрямів дотацій потрібно керуватися чинним законодавством України:

- Конституцією
Стаття 14. Земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави – фінансування заходів з охорони ґрунтів
Стаття 16. Забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України... є обов'язком держави – фінансування заходів з екологічної безпеки і рівноваги
Стаття 42. ...Держава захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю і безпечністю продукції та усіх видів послуг і робіт – фінансування заходів з безпеки продуктів харчування
Стаття 48. Кожен має право на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, що включає достатнє харчування – фінансування адресної допомоги споживачам продуктів харчування
- Законом України "Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою"
- Законом України "Про державно-приватне партнерство"

При визначенні напрямів надання дотацій також варто керуватися спільною аграрною політикою ЄС (CAP), враховуючи її еволюцію і зміни пріоритетів.

4. Пріоритети при визначенні політики державної підтримки:

а) діагностика ситуації:

малі:	розширювати виробництво у логістичному партнерстві з середніми
середні:	об'єкти доданої вартості на умовах державно-приватного партнерства
великі:	підтримка експорту за рахунок експортного офісу і аташе
всі:	безпечність, екологія, клімат, ризики

б) чинне законодавство, перш за все – Конституція

в) CAP – спільна європейська політика і її еволюція

Напрями надання дотацій 2004

- Обучення новим технологіям аграрного виробництва та ведення бізнесу на селі
- Допомога молодим фермерам на початковому етапі
- Допомога похилим фермерам раніше вийти на пенсію
- Використання дорадчих послуг
- Інвестиції в аграрне виробництво
- Оновлення основних засобів і обладнання
- Допомога фермерам у виконанні стандартів ЄС щодо захисту навколишнього середовища, утримання тварин та захисту охорони здоров'я
- Допомога у створенні переробних потужностей на аграрних підприємствах, щоб фермери могли заробляти на виробництві більш вартісної продукції
- Допомога з маркетингом аграрної продукції

- Покращення якості продукції та маркетинг якіснішої продукції
- Підтримка фермерів у гірських районах та інших проблемних територіях
- Відновлення аграрного та лісового потенціалу на пошкоджених територіях
- Покращення умов утримання тварин
- Оновлення сіл та сільської інфраструктури
- Заохочення туризму
- Покращення доступу сільського населення до базових послуг
- Аграрні заходи по охороні навколишнього середовища
- Засадження нових посадок лісу
- Заходи щодо покращення менеджменту лісного господарства

Роздуми про майбутнє бюджетних дотацій 2021-2026

https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-eu-finances_en.pdf

5. Механізм надання дотацій

Надання дотацій має відбуватися на основі компенсаційних механізмів – не тільки по ПДВ, але й по всьому масиву податків, можливо, навіть, на вибір виробника.

6. Документооборот

Подання документів на отримання дотацій має бути максимально спрощеним і відбуватися виключно в електронній формі (при наявності центрів підтримки та гарячих ліній з консультування).

Дублювання подання інформації, яка вже надавалася органам влади, має бути повністю виключене.

Система надання дотацій має підтримуватися спеціальною ІТ системою.